

Chat-tallenne

Maankamaran uusiutumattomat luonnonvarat, webinaari 11.3.2025

Etelä-Hämeen luonnonsuojelupiiri

18:07:28 From Johanna Viitanen to Everyone:

Saimme pari linkkivinkkiä tämän illan aiheista jaettavaksi osallistujille. GTK:n uutiskirje kiertotaloudesta kaivostoiminnan yhteydessä:

<https://www.gtk.fi/ajankohtaista/kiertotalouslahtoisessa-kaivostoiminnassa-on-monia-etuja-yritykset-ja-tutkimusorganisaatiot-kehittavat-keinoja-sen-toteuttamiseksi/>

18:08:04 From Johanna Viitanen to Everyone:

Sekä CIRAN-projekti, joka tutkii luonnonsuojelun ja kaivostoiminnan vuorovaikutusta:

<https://www.gtk.fi/ajankohtaista/kaivannaistoiminnan-ja-natura-2000-alueiden-valinen-vuorovaikutus-ensimmaisista-tuloksia-ciran-projektista/>

18:11:11 From Vappuh to Everyone:

Pitääkö kaivostoiminnasta tehdä YVA ennen kaivosluvan saamista? Kuka myöntää kaivosluvan?

18:22:15 From Laura Kolehmainen to Everyone:

YVA vaaditaan seuraavilla ehdoilla:

kaivosmineraalien louhinta, paikalla tapahtuva rikastaminen ja käsittely, kun

– kaivoksen pinta-ala on yli 25 hehtaaria, tai

– irrotettavan aineksen kokonaismäärä on vähintään 550 000 tonnia vuodessa. Kaivosluvan myöntää Tukes.

18:11:55 From Juha M to Everyone:

eikös esimerkiksi moninkertaisesti suojelulla Viiankiaavalla tehdä ainakin talvella kairauksia eli so. malminetsintää?

18:12:41 From Juha M to Everyone:

ja eikös tuo asetettu kaivosvero ole (kansainvälisesti) verraten pieni eli marginaalinen..lähenee nolllaa..

18:28:29 From Laura Kolehmainen to Everyone:

On pieni vero.

18:15:13 From Elina Lehtonen to Everyone:

Kaivoslaissa ei ole valtaus-nimitystä käytössä, ja kaivoslaissa on olemassa eri luvat tunnustelulle (varaus), malminetsinnälle (malminetsintälupa) ja kaivostoiminnalle (kaivoslupa).

18:27:54 From Laura Kolehmainen to Everyone:

Ei olekaan, mutta valtausperiaate on se periaate, jonka mukaan kaivoslaki on Suomessa rakennettu. Tätä periaatetta on tarkasteltu, muttei esitetty muutettavaksi esimerkiksi Pekka Vihervuoren v. 2019 selvityksessä.

18:31:13 From Elina Lehtonen to Everyone:

Tämän terminologian käyttö ja eri asioiden rinnastaminen keskenään on kuitenkin siitä näkökulmasta hieman harhaanjohtavaa, sillä varaus ei anna oikeutta kaivostoimintaan.

18:43:04 From Laura Kolehmainen to Everyone:

En sanonut niin, eikä myöskään kalvoilla lue niin. En puhunut varaus-malminetsintä-kaivoslupa -aikajanasta ensinkään, vaan siitä, miten kaivosten ympäristönsuojelu ei rakennu

näkemykseni mukaan juurikaan kaivosluvan vaan ympäristö- ja vesitalouslupien varaan. Ympäristövaikutukset jätetään usein selvitettäväksi tarkemmin juuri ympäristö- ja vesitalouslupamenettelyissä. Valtauseriaatteeseen viittasin siinä yhteydessä, että se mielestäni asettaa lähtökohdaksi maamineraalien hyödyntämisen vs. intressipunnintanäkökulma, jota sitäkin harkittiin. Tämä selvennyksenä kaikille!

18:17:43 From Johanna Viitanen to Everyone:

Luonnonsuojelulakia ja kaivoslakia uudistettaessa varausalueina kiellettiin (kaivoslaki 44 §) kansallis- ja luonnonpuistoissa. Viiankiaapa on Natura-alue ja soidensuojeluohjelmassa, mutta sillä ei tosiaan ole samaa suojaa kuin kansallispuistoilla ja luonnonpuistoilla.

18:18:57 From Juha M to Everyone:

geopoliittisessa tarkastelussa "blokkien" väliset jännitteet ovat muuten kaikille asianosaisille kaivosyrityksille jne. edullisia sillä kaikista "kolmesta pääsuunnasta" (=EU, USA ja Kiina) tarkasteltaessa voidaan aina vedota "toisiin", ja heidän muodostamaan "uhkaan", jotta voidaan sivuuttaa yhteistyöhakuisuus (=ja muuten luonnonsuojelu ja "kestävä kehitys") ja kehittää omaa "strategista autonomiaa" (=alkuunsa kolme geopoliittisesti huomattavan laajaa ylikulutusperustaista ja "kestävästä kehityksestä" etäännyvää/irtiottavaa "taloudellista kokonaisuutta" (=kun kerran globalisaatio on "ohi")..outoa ei vähiten globaalien luonnonsuojelun näkökulmasta..

18:29:26 From Juha M to Everyone:

hyvin sanottu: "Raha ratkaisee" ja toki mm poliittiset valinnat..kiinnostavaa tämä hankkeiden "uusionimeäminen" eli aiempi "tunnin juna" (=saaden vastustusta) Turkuun/Orpolle on nyt sitten näemmä Länsirata (=sivuuttaen näemmä Suomen ratajärjestelmän kokonaisuuden tarpeet..ja "muutamien" mm ihmisten tarpeet)..2020-luvun "siltarumpupolitikoitinta"...

18:33:46 From Juha M to Everyone:

kaivosveron pienuudesta..kohtahan me maksamme, että trumpit tulevat tänne ottamaan ei ilmaiseksi vaan maksuamme vastaan uusitumattomia luonnonvarojamme kun me saamme "vastineeksi": "kansallista turvallisuutta", jonka taustalla "jännä" asetelma..Trumpilla ja Putinilla samanhekainen maailmankuva (=ja maidensa talousjärjestelmän fossiilitalouksia eli "ei vihreitä") ja diilinsä ;D

18:47:29 From Juha M to Everyone:

muistatteko muuten milloin oheinen periaate on "lanseerattu" ja missä? Oma arvio miten tätä periaatetta sovelletaan mm tämän päivän kaivostoiminnassa: "National authorities should endeavour to promote the internalization of environmental costs and the use of economic instruments, taking into account the approach that the polluter should, in principle, bear the cost of pollution, with due regard to the public interest and without distorting international trade and investment.",

19:08:54 From Karoliina Kehusmaa to Everyone:

Hapan kaivosvaluma eli Acid Mine Drainage englanniksi

19:09:35 From Elina Lehtonen to Everyone:

Vinkkaan, että Tieteen termipankkiin on viimeisen vuoden aikana päivitetty mm. happamaan valumaan ja kaivosvesiin liittyvä terminologiaa:

https://tieteentermipankki.fi/wiki/Geologia:hapan_valuma

19:14:46 From Elina Lehtonen to Everyone:

Täällä on paljon lisätietoa kaivannaisjätteestä: <https://www.ymparisto.fi/fi/kestava-kierto-ja-biotalous/kierratys-ja-jatteet/kaivannaisjatehuolto>

19:16:45 From Vappuh to Everyone:

Mistä voi tietää onko omassa naapurissa olevan louhoksen kivi vaaratonta?

19:28:28 From Elina Lehtonen to Everyone:

Louhoksen ympäristövaikutukset liittyvät siihen, mitä alueelta louhitaan. Lisätietoa eri kivilajien vaikutuksesta esimerkiksi tästä julkaisusta s. 20 alkaen:

https://tupa.gtk.fi/julkaisu/tutkimusraportti/tr_222.pdf

19:16:52 From Elina Lehtonen to Everyone:

Lisäksi huomiona se, että kaikki kaivokset/louhokset eivät ole samanlaisia, joten kaivosten ympäristövaikutukset ovat erilaisia (kaikista kaivoksista/louhoksista ei tule esimerkiksi hapanta valumaa)

19:34:33 From Marko Vertainen to Everyone:

Onko teiden liukkauden torjuntaan käytetty hiekka/murske uudelleen käytettävää tai kierrätettävää johonkin hyödylliseen tarkoitukseen?

19:35:08 From Elina Lehtonen to Everyone:

Tällä hetkellä tutkitaan sitä, kuinka metallien jäljitettävyyttä voitaisiin parantaa. Tämä auttaisi mm. vastuullisuuden parantamiseen (globaalistikin).

19:45:00 From Elina Lehtonen to Everyone:

Komppaan Katariinaa kyllä siinä, että ei voi jatkaa kuluttamista nykyisellä tasolla ja samaan aikaan ulkoistaa kaivostoimintaa ja sen sosiaalisia ja ympäristövaikutuksia jonnekin muualle. Lisäksi kaivostoimintaa tehdään siksi, että se on kannattavaa, eli kulutetaan ja ostetaan asioita, joihin tarvitaan maankamaran luonnonvaroja. Jari puhui läpinäkyvyydestä, joka on tärkeä asia. Ehkä myös kuluttajat/päätäjät voisivat vaatia enemmän läpinäkyvyyttä käytettyjen raaka-aineiden ja tuotantoketjujen suhteen, jolloin valmistajille tulee paine kehittää tätä eteenpäin.

19:47:32 From Elina Lehtonen to Everyone:

Ja tarkoitin Karoliinaa -- anteeksi!

19:48:26 From Karoliina Kehusmaa to Everyone:

@Elina Lehtonen saat anteeksi 😊

19:49:57 From Vappuh to Everyone:

Jokaisen luonnonsuojelijan tarpeelle tuntee, osata, ymmärtää lainsäädäntöä ja laajasti ei mielestäni ole mitään rajaa. Jotta voi vaikuttaa.

19:59:25 From Kaija Helle to Everyone:

Hyvää keskustelua, kiva kuulla, kiitos! Kaivosvaikuttamisessa asiantuntija-apu on välttämätöntä. Tässä yhteydessä haluan kiittää Jari Natusta hänen korvaamattomasta osuudestaan Ylöjärvi-Nokiolla Pinsiön kaivoshankkeen torppaamisessa. Suomen luonnonsuojeluliiton pitäisi palkata Jari päätoimiseksi jäsenyhdistysten ja muiden paikallisten kaivosasiantuntijaksi, jota hän aiemmin olikin.

20:03:02 From Ina Rosberg to Everyone:

Webinaarin palautekysely: <https://q.surveypal.com/Webinaarin-palautekysely-2025>

20:07:02 From Kati Tapaila to Everyone:

Ihanan positiivinen Karoliina! :)

20:07:38 From Karoliina Kehusmaa to Everyone:
Reacted to "Ihanan positiivinen ..." with 😊

20:15:03 From Vappuh to Everyone:

Saisimmeko webinaaritallenteiden lisäksi chatin kysymykset ja vastaukset! Näitä ei kaikkia tässä ehtinyt lukea...

20:16:04 From iPad (Ulla) to Everyone:

Erittäin hyvää sisältöä, näkökulmia ja tietoa. Paneelimuoto toimi hyvin. Suuret kiitokset!

20:16:59 From Kati Tapaila to Everyone:

Kiitos paljon!!

20:17:01 From Rauli Häyrynen to Everyone:

Kiitos taas koko webinaarista!

20:17:37 From Vappuh to Everyone:

Kiitos!